

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de SC „Urum & A” SRL și
avocatul Adrian Manolache,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de SC „Urum & A” SRL împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun.
Chișinău, intervenient accesoriu SC „Vlamih-Com” SRL privind anularea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

Dosarul nr.3ra-904/23

Nr. PIGD 2-15163665-01-3ra-06092023

Admisibilitatea recursului depus până la 01 septembrie 2023. Articolul 246 din Codul
administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Neprezentarea recursului în
termenul prevăzut de art. 245 alin. (1) Cod administrativ

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (G. Stratulat)
Curtea de Apel Chișinău (V. Negru, A. Malîi, E. Palanciuc)

23 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de SC „Urum & A” SRL și avocatul Adrian Manolache,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Ion Munteanu

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 01 iulie 2015, SC “Urum & A” SRL, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu SC “Vlamih-Com” SRL privind anularea deciziei nr.2/19-3 din 02.04.2015.

2. La 21 octombrie 2015 SC „Vlamih-Com” SRL, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu SC „Urum & A” SRL cu privire la repunerea în termen, anularea pct.2 și pct.6.1 din Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.2/19-3 din 02 aprilie 2015; anularea (radierea) înscrisului „servitute s=0,0198 ha” în planul geometric elaborate de către DGAU și RF a Consiliului Municipal Chișinău; anularea (radierea) mențiunii „servitute” în planul lotului cu referința „încăpere proprietate privată a SC „Urum & A” SRL” (anexa nr.1 la Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr.2/19-3 din 02.04.2015; și recunoașterea termenului de adresare în judecată ca fiind omis motivat.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

3. Prin încheierea Judecătoriei Centru mun.Chișinău din 02 iunie 2016 acțiunile au fost conexe într-o procedură (f.d.125 vol.I).

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2018, s-a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de SC „Urum & A” SRL împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu SC „Vlamih-Com” SRL. Totodată, s-a respins cererea SC „Vlamih-Com” SRL privind repunerea în termen a acțiunii, ca neîntemeiată, fiind respinsă cererea de chemare în judecată SC „Vlamih-Com” SRL împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu SC „Urum & A” SRL ca fiind tardivă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

6. Nefiind de cord cu hotărârea primei instanțe, la 12 iulie 2018 SC „Vlamih-Com” SRL a contestat-o cu apel.

7. La 17 iulie 2018 SC „Urum & A” SRL a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

8. Prin decizia din 04 decembrie 2019 Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 19 iunie 2018, în partea respingerii cererii cu privire la repunerea în termen a acțiunii SC „Vlamiș-Com” SRL împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu SC „Urum & A” SRL, și respingerea acțiunii ca tardivă, cu emiterea în această parte a unei noi decizii cu privire la admiterea cererii privind repunerea în termen a acțiunii SC „Vlamiș-Com” SRL împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu SC „Urum & A” SRL privind anularea pct. 2 și 6.1 din decizia nr.2/19-3 din 02.04.2015, cu respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de către SC „Vlamiș-Com” SRL împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu SC „Urum & A” SRL privind anularea pct. 2 și 6.1 din decizia nr.2/19-3 din 02.04.2015, ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea primei instanța a fost menținută.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

9. La 14 august 2023 SC „Urum & A” SRL și avocatul Adrian Manolache au contestat cu recurs decizia din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

10. În motivarea recursului recurenta a indicat că concluziile expuse în decizia instanței de apel vin în contradicție cu circumstanțele cauzei.

11. De asemenea, a indicat că decizia instanței de apel nu a fost recepționată nici de SC „Urum & A” SRL, nici de avocatul Adrian Manolache. A susținut că semnătura de pe avizul de recepție nu aparține lui Adrian Manolachi. A indicat că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la data de 13 iulie 2023, când a luat cunoștință cu materialele dosarului.

12. La data de 11 septembrie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia recursului cu informarea despre depunerea unei referințe.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. XI. alin. (1) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, prevede următoarele:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.”

14. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

15. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

16. Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel”.

17. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. (2) Recursul se declară inadmisibil în special când: d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1)”.

18. Art. 195 Cod administrativ:

„procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171”.

19. Art. 102 alin. (7) Cod de procedura civilă

„citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal”.

20. Art. 110 Cod de procedură civilă

„termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte”.

21. Art. 111 alin. (1)-(4) Cod de procedură civilă:

„actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen”

22. Art. 113 Cod de procedură civilă

„dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel”.

23. Art. 223 Cod administrativ:

„hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114”.

24. Art. 96 alin. (1) Cod administrativ:

„notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură”.

25. Art. 97 alin. (1) și (3) Cod administrativ:

„notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită

de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate”.

26. Pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

27. Potrivit pct. 82 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, Trimiterile poștale cu mențiunea „Predarea în mână proprie”, „Citație” sau „Înștiințare” se înmânează personal destinatarului. În lipsa acestuia, în cutia poștală individuală se lasă avizul de sosire pentru primirea trimiterii în unitatea poștală.

28. Pct. 102 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații: 1) la expirarea termenelor de păstrare; 2) la cererea expeditorului; 3) destinatarul refuză să primească trimiterea; 4) destinatarul nu este la adresa indicată; 5) adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect; 6) adresa destinatarului indicată pe trimitere este ștearsă sau ruptă; 7) destinatarul este decedat.

29. Pct. 101 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, prevede că trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și pentru trimiterile EMS și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poștal de destinație. Scrisorile recomandate cu mențiunile „Citație” și „Înștiințare” se păstrează timp de 7 zile calendaristice.

MOTVAREA INSTANȚEI

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

31. Examinând admisibilitatea recursului depus de către SC „Urum & A” SRL și avocatul Adrian Manolache, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

32. Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 04 decembrie 2019.

33. Materialele dosarului nu atestă date spre confirmarea expedierii către recurentă a dispozitivului deciziei instanței de apel. Însă, conform avizului de recepție se atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată avocatului recurente SC „Urum & A” SRL - Adrian Manolache, la data de 17 martie 2020 (f.d. 140 vol. II).

34. Totodată, conform avizului de recepție se confirmă expedierea și către recurentă SC „Urum & A” SRL a deciziei motivate, însă plicul cu corespondența a fost returnat instanței cu mențiunea „nereclamat”. SC „Urum & A” SRL nu s-a prezentat pentru a recepționa scrisoarea expeditată și respectiv, aceasta a fost restituită expeditorului, la caz Curții de Apel Chișinău, după expirarea termenului de păstrare (f.d. 141 vol. II).

35. Astfel, neprezentarea recurente la oficiul poștal pentru recepționarea trimitărilor poștale, urmează a fi apreciată de către instanța de recurs ca refuz a de

a le recepționa, prin urmare, fiind eludată posibilitatea acesteia de a prezenta recursul în termenul prevăzut de lege. Or, este responsabilitatea destinatarului de a ridica de la oficiul poștal trimiterea poștală.

36. Astfel, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a utilizat toate mijloacele de comunicare, ce ar asigura notificarea deciziei instanței de apel către SC „Urum & A” SRL.

37. Prin urmare, termenul pentru depunerea recursului a început să curgă din data de 18 martie 2020, ziua imediat următoare celei când a fost notificată decizia instanței de apel și a expirat la data de la 16 aprilie 2020.

38. În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

39. Însă, SC „Urum & A” SRL și avocatul Adrian Manolache au depus recurs la data 14 august 2023, cu mult peste termenul prevăzut de lege.

40. Astfel, în pofida obligațiilor sale procesuale, recurenta nu a depus recursul în interiorul termenului legal și nici nu a solicitat repunerea în termen a recursului, motiv pentru care survin consecințele art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când recursul a fost depus după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(1).

41. Argumentele prezentate în cererea de recurs privind nerecepționarea deciziei instanței de apel, instanța de recurs le consideră neelocvente, în condițiile în care nu s-a solicitat repunerea în termen a recursului.

42. Or, în cazul omiterii termenului de îndeplinire a unui act de procedură, legiuitorul a prevăzut repunerea în termen în condițiile art. 65 alin. (1) Cod administrativ, care prevede că dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

43. SC „Urum & A” SRL și avocatul Adrian Manolache nu au solicitat repunerea în termen a recursului.

44. La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

45. Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

46. Mai mult, este de menționat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

47. În conformitate cu art. 36 alin. (2) Cod administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

48. Sub acest aspect, instanța de recurs reiterează că recurenta a cunoscut despre decizia instanței de apel și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

49. În cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

50. Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în redacția legii până la 01 septembrie 2023), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de către SC „Urum & A” SRL și avocatul Adrian Manolache.

51. Ținând cont de art. 230, 245 (în redacția legii până la 01 septembrie 2023), 246 alin. (1) și (2) lit. d) Cod administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de SC „Urum & A” SRL și avocatul Adrian Manolache.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Diana Stănilă